

ARVUHEZ KRISTEN



AVENUE DE LA MARNE

28

LORIENT

C/C. POSTAL N° 209-81

SUR

NANTES



GRIT HO CHOAZ!

Ar gelaouenn-man

a zo skrivet e teir yez dishenvel :

La Vie Chrétienne : e galleg penn-da-benn.

Ar Vuhez Kristen : e brezoneg Kemper ha S. Brieg.

Er Vuhé Kristén : e brezoneg Gwened.

HEVELEP ADRES : 28, avenue de la Marne, Lorient.

HEVELEP MENNOZ : sklerijenna, ober vad, diduella.

HEVELEP PRIZ : koumanant ordinal : 6 l.; koumanant a enor : 10 l. gant perz e 365 oferenn lavaret bep bloaz hor madoberourien.

HEVELEP KONDISIOUNOU evit neb a garfe ober anezo

KANNADIG ar BARREZ

(ar c'hondisionou a zo aman war an 2 bajenn diweza)

*Grit ho choaz, ha n'hen ankounac'hait ket :
ar gelaouenn-man eo « ho » kelaouenn,*

Lennit anezi!

Skignit anezi!

Klaskit d'ezi lennerien nevez;

— Adalek breman, bennoz Doue d'eoc'h —



I. — SONJIT ERVAT : goude buhez bresk ar bed-man, a dremen ken buan, e vezo eur vuhez all hag a bado da-viken. An eneou, her gouzout a reomp, ne varvint ket ; daoust eta ma rankint beva eur pennad dispartiet diouz ar c'horfou, eun deiz a deui hag e vezint a-nevez unanet, evit ar vuhez eternel.

Lakit an diou vuhez-se skoaz-ha-skoaz, hag e weloc'h e talv a-vec'h ar boan sonjal er genta, pegwir ez eo ken berr, hag e tleit er c'hontrol kemeret kalz preder gant an eil, pegwir ez eo ken hir.

II. — SONJIT ERVAT : buhez ar bed all a dle beza da-viken, unan a zaou, pe eürus pe walleürus, hervez ar mad pe an droug a vezo bet graet war an douar. An oberiou mat a vezo evel ar boued a ray d'eomp beva eus eur vuhez a c'hloar hag a zudi evit atao. An alc'houez da zigeri war an eürusted a zalc'hit eta en ho taouarn, hag e vefoc'h diskiant, o rei tro dre ho leziregezh d'he c'holl da viken.

III. — SONJIT ERVAT : labourat evit buhez ar bed-man hep-ken, a zo dastum peadra da gaout kalz poan ha kalz enkrezh a-benn diwezatoc'h, pegwir ar maro a lammo pep tra diganeoc'h hag a gaso da netra hoc'h holl labouriou. Labourit, c'houi, evid ar vuhez a dle padout atao, neuze hoc'h asur da zastum tenzoriou padus, tenzoriou hag a ray ho levezeg da viken. Arabat morse ankounac'haat ar wirio-
nez vras-man, n'oc'h war an douar nemet eur beachour, hag ar beachour, petra 'ra, bale, kerzet, betek penn a veac'h. — Penn ho peach d'eoc'h-c'houi eo an eürusted peurbadus, baleit eta en hevelep doare ma tostaoc'h bep kammed ma reoc'h ouz an eürusted peurbadus-se.

Evit santelaat miz Mezeven

1° — *Bevomp atao er stad a c'hras. Ma c'hoarvez ganeomp koll anezan, na chomomp ket er stad a bec'hed ; deomp rak-tal da gofes. — Bezomp devot d'ar Galon-Sakr ha da Sakramant an Aoter.*

2° — *Deomp da gomunia d'ar gwener kenta eus ar miz (d'en 2) ; da zeiz gouel ar Pantekost (d'ar 4) ; da zeiz gouel ar Sakramant (d'ar 17) ; da zeiz gouel ar Galon-Sakr (d'an 23) ; ha ken lies gwech ma c'hellimp.*

3° — *Deomp d'an oferenn bep sul, ...war ar pemdez ivez, ma c'hellomp, ... atao gant eul leor oferenn. — Na vankomp morse d'ar gousperou dre hor faot.*

4° — *Heuliomp gant evez lezenn ar vijil bep gwener, lezenn ar yun hag ar vijil d'ar bevare amzer (7-9-10 eus ar miz).*

5° — *Kinnigomp hon oberou da Zoue bep mintin, lennomp bemnoz Buhez Hor Salver Jezuz-Krist pe Buhez ar Sent, ha lavaromp da-c'houde ar pedennou asamblez.*

6° — *Karomp hon nesa a-greiz hor c'halon, ha greomp vat d'ezan ken lies gwech ma c'hellimp.*

INTANSION JENERAL AR MIZ : Ma lako ar bed e fizians er Galon-Sakr.

PEDENN DA LAVAROUT BEMDEZ : Kalon Sakr a Jezuz, kinnig a ran d'eoc'h dre Galon Dinamm Mari pedennou, oberou ha poaniou an dervez-man, evit rapari an dismegans graet d'eoc'h dre hor pec'hejou hag evit an holl vennoziou hoc'h eus hoc'h-unan, p'en em ginnig war an aoter. — O c'hinnig a ran d'eoc'h dreist-holl evit ma lako ar bed e fizians ennoc'h.



Eur bugel kalonek

Eur beleg eus Paris en deus kontet an istor-man c'hoarvezet n'eus ket pell.

Eur paotr ganet e Paris, e-kichen Montmartr, a oa echu e skol, en devoa dastumet eun tammig brao a zeskadurez, hag e deod a oa distagellet mat, evel m'eo alies hini ar Barizianed.

E dad, lorc'h ennan o kaout eur mab ken speredek, e lakeas e ti eur mekanisian evit deski e vicher.

« *Eur mekanisian en deiz a hirio, eme an tad, a zo sur d'en em denna. Va mab, laka da boan, hag e ri da hent brao.* »

Ar paotr a yeas da zeski e vicher. Met ne oueze ket c'hoaz pegement a fallagriez a zo er bed. En em gaout a reas e-mesk tud o devoa kollet pep onestiz, ne gomzent nemet eus traou lous, divalo, a zispenn an dud a Iliz, a zispenn o mistri ; eur vez 'oa o c'hlevet e-pad an deiz o lavaret traou diskiant.

Ar paotr, bet savet mat, bet kenteliet gant beleien e barrez, a voe glac'haret o klevet ar pez a gleve ; ne c'hoarze ket, met diskouez a rae war e zremm e tisplije d'ezan komzou e gamaraded-labour. Ar re-man, evel diaoulou, a gendalc'he muioc'h-mui, o sonjal e teufent a-benn d'hen dizoda, evel ma lavarent.

Poan en devoa ar paotr, met gouzanv a rae hep en em glemm. P'en em gave en e di, e vamm, o welet n'oa mui laouen evel kentoc'h, a lavare d'ezan :

« *Petra 'zo, va mab ?* »

— *Netra, mamm ; amzer a ranker da gaout evit en em voaza d'ar vicher.*

— *Ya, ya, a lavare an tad, poan a vez da genta, met dont a raio hag en devezo plijadur.* »

An tad, siouaz ! ne ouie ket petra a veze graet d'e vab bemdez.

C'houec'h miz a oa tremenet abaoe m'edo ar paotr o teski e vicher en eun ti ifern, hep m'en devije en em glemmet. Eun deiz, diouz an noz, ez eas da gaout ar beleg en devoa graet d'ezan katekiz ha desket d'ezan beza fur ha direbech.

« Alo 'ta ! penaos ez a an traou ? Ha derc'hel a rit' start ? »

Ar paotr a zirollas da lenva. An daërou a ra vad a-wechou. Ezomm en devoa da zigeri e galon, da veza kennerzet, hag e kontas d'ar beleg e boaniou, e verzerenti.

P'en devoa echuet, ar beleg a lavaras :

« Mat eo ! »

Ar paotr a chomas evel mantret, souezet, o klevet hevelep komzou : « Mat eo ! » Rak sonjal a rae n'oa ket gwall vat.

— *Ya, mat eo, rak graet ec'h eus evel da Vestr, Hor Salver Jezuz-Krist. Eveltan out bet er boan, eveltan ec'h eus gouzanvet hep en em glemm. Ha breman, selaou mat, out gouest d'ober muioc'h c'hoaz. Te a c'hell breman, gant gras Doue, lakat gwellaenn da zont en dud-se. Kinnig a ri evito da labour, da boaniou bemdez. Pa vezo graet brezel d'it, bez laouen, gouzanv an dra-se gant joa en eur lavaret e goueled da galon : Va Doue, pardonit d'ezo, rak n'ouzont ket petra a reont. — Evel-se eo bet graet hor silvidigez. Pa vezi henvel ouz Hor Salver, penaos ne vijer ket eürus ? Penaos e c'hellfe Doue chom hep benniga da boaniou ? Gra evel-se, hag e savi uhel e skeul ar santelez, hag e ri kalz vad d'az preudeur. »*

Ar paotr a gomprenas. Kennerzet holl, e tistroas da di e dad, hag adalek neuze e voe laouenoc'h, ar pezh a rae plijadur d'e dad ha d'e vamm. Klevet a reas c'hoaz traou divalo, met a-benn ar fin e voe lezet e peoc'h. Dont a reas buan da anaout e vicher ker mat hag e c'hoapaerien, hag ar re-man a welas o devoa dirazo unan hag a dalveze muioc'h egeto, hag a-nebeudou e teujont da gaout doujans evitan. Meur a hini a c'houlennas pardon digantan ha digant Doue da veza bet ken divalo ha ker fallakr.

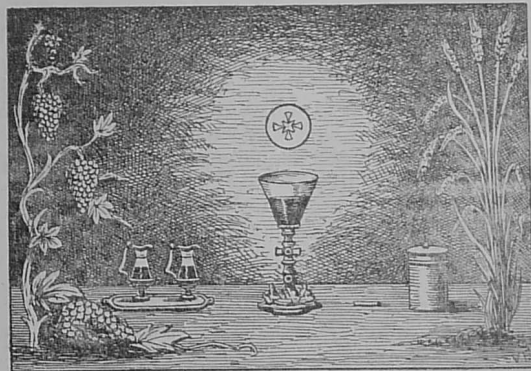
Y. U.

Meuleudi da Jezuz e Sakramant an Aoter !



« Gant an Aotrou eo em eus desket ar pezh am eus lavaret d'eoc'h, penaos an Ao. Jezuz, en noz ma voe gwerzet, a gemeras bara... a rannas anezan hag a lavaras : kemerit da debrit, an dra-man eo va c'horf... grit an dra-man evit kaout sonj ac'hanoun. — Kemerout a reas ivez ar c'halir, goude beza koaniet, en eur lavarout : ar c'halir-man a zo an Testamant nevez em gwad. Grit an dra-man evit kaout sonj ac'hanoun. »

(Lizer S. Paol da dud Korinth.)



« Me eo ar vuhez diskennet eus an Nenv... ar bara a roin, eo va c'horf evit buhez an dud... Ma ne zebrit ket va c'horf, ma ne evit ket va gwad, n'ho pezo ket ar vuhez ennoc'h... Va c'horf a zo e gwirionez eur vagadurez ha va gwad eun evaj. An neb a zebr va c'horf hag a ev va gwad, a chom ennoun ha me a chom ennan. »

(Jezuz d'ar Juzevien.)

HEN HA ME

*Evit hon dasprena, nag e peus graet a draou !
Ganet out bet, d'an noz, war ar plouz, en eur c'hraou,
Te, bras evel an nenv, doun evel ar mister,
Ac'h eus, da heul da Vamm, esaet kammou dister.*

*Kichenik Sant Jozef, start e peus labourer,
Gant c'houezenn tomm da jod da vara 'oa douret ;
Ha, goustat diouz an nenv, pa ziskenne an noz,
E kouskes evelomp, adrenv an doriou klos.*

*Fresk evel ar beure, a briz bras evel aour,
Da gomzou a nije betek skouarn ar paour ;
Ha ken c'houek 'oa o son war beg da vuzellou
Ma n'helle ket ouzit diskroga e sellou.*

*Ar gweled a roës da neb na wele tamm,
Ar c'hleo d'an den bouzar, ar bale d'an den kamm,
Ar yec'hed d'an den seizet, diflach war o gwele,
Lazar, savet da veo, d'e ziou c'hoar a ouele.*

*Gant tachou, war ar groaz, teir eur out bet staget,
Gant da gorf ha da wad hirio omp holl maget ;
Ha d'az pobl e vires eul lodenn kaeroc'h c'hoaz :
Eur baradoz a joa, ganit, a-benn warc'hoaz.*

*Ha me, petra a ran nemetken gwasoc'h-gwas,
Beza dianaoudek en da genver, siouaz !
Trei kein d'an eienenn a dorfe va sec'hed
Ha plunja er vouilhenn da eva ar pec'hed.*

*Poent eo d'in da selaou, mouez goulou va Jezuz,
Ha falc'hat gant va zreid va holl youlou mezus ;
Va c'huz en da galon em eus mil gwech treuzet,
Ma vo en he flammou va buhez fall beuzet.*

*O Mestr d'az krouadur aotre prim e c'houlenn,
Laka a-uz e dal eun oabl hep koummoulenn,
Kompez, pa her c'helles, an hent dindan e seul,
Ma valeo pelloc'h war-zu an Nenv, d'az heul.*



KENTELIOU AN AVIEL

*DISKIBIEN JEZUZ, EN EUR VONT GANTAN
DRE EUR PARKAD GWINIZ, A GEMER PENNOU-ED
D'O DEBRI. JEZUZ A RESPONT D'AR REBECHOU
GRAET D'EZO.*

V. B. K., eun devez, hor Salver Jezuz a dremene gant e ziskibien dre eur parkad gwiniz. An hanv e oa : tostât a rae amzer an eost. Naon o doa an diskibien, hag evel n'o doa netra all da zebri, int a gemer pennou-ed, o frot etre o daouarn hag a zebr ar greun. Ober evel-se n'oa ket difennet gant Lezenn ar Juzevien : an neb en deus naon pe zec'hed, emezi, mar tigouez gantan tremen dre bark unan bennak eus e amezeien, a hell kemer pe eur blokad rezin eus e winienn pe eur frouezen all bennak, gant ne gemero nemet ar pez a zo ret da derri e naon pe e zec'hed. A-hend-all, ar memes Lezen a zifenne labourat d'ar zadorn, devez santel ar Juzevien. Eün hag eün edo er zadorn. Rak-se ar Farizianed, hag a oa bepred warlerc'h Jezuz evit e spia, a gav e kement-se an tu d'e damall. Evito kemer meur a benn-ed da zebri a oa labourat war an eost ! « Perak eta, emezo d'an diskibien, e rit-c'houi eun dra hag a zo difennet d'ar zadorn ? » Ha da Jezuz e-unan e lavaront : « Gwelit ho tiskibien o vont enep al Lezenn ! »

Jezuz, V. B. K., en dije gallet respont d'ezo : an hini en deus graet a lezenn a hell dispanz eus al lezenn an neb a gar ; mat, me eo am eus graet al Lezenn hoc'h eus, rak ma

'z oun Doue. Awalc'h e oa evit serri o ginou d'ar Farizia-
ned. C'hoantât a reas koulskoude deski d'ezo perak e leze e
ziskibien da gutuilh, d'ar zadorn, pennou-ed da zebri.

« *N'hoc'h eus-c'houi ket lennet er Skritur-Sakr petra en
doa graet David eun devez, hag an holl dud a oa gantan ?
Mont a reas d'an Templ, kemer a reas an torzou bara kinni-
get da Zoue ha ne helle nemet ar veleien debri outo, debri
'reas outo ha rei a reas outo d'ar re a oa gantan. Kablus e
vijent bet o tebri eus ar bara zantel-ze, ma ne vije ket bet o
dever hen ober. Met naon a doa ha ne gavent netra all da
zebri. Evel-se eo ivez evit va diskibien. »*

Ouspenn, eme c'hoaz Jezuz, « *ha n'hoc'h eus c'houi ket
lennet c'hoaz el Lezenn, penaos, d'ar zadorn, ar veleien a ra
en Templ ar pez a zo difennet ouz ar re-all en o ziez, ha ne
reont koulskoude pec'hed ebet ?* » E gwirionez, an devez-se
evel an deveziou all, ar veleien Juzeo a laze loaned evit o
c'hinnig e sakrifiz da Zoue, ha ne bec'hent ket, rak o labour
a oa evit enori Doue. « *Mat, eme atao hor Salver, me lavar
d'eoc'h hoc'h eus aman unan brasoc'h eget an Templ.* » Evel
p'en defe lavaret : Me eo ar Mesiaz, Mab Doue, ha va diski-
bien a zo ganin evit ober eul labour kalz santeloc'h eget hini
beleien an Templ, evit labourat da zavetei an eneou ; n'int
ket eta kablusoc'h egeto, oc'h ober ar pez a reont, memes
mar kemerer an dra-ze evel eul labour. « *Mar ouesfec'h, a
lavar c'hoaz Jezuz, petra fell d'ar Skritur-Sakr lavaret, pa
gomz evelhen : An druez eo a glaskan kentoc'h eget ar za-
krifiz, n'ho pefe ket tamallet tud hag a zo direbech kaer.* »

Me ivez, V. B. K., me lavaro d'eoc'h ez oc'h direbech ha
ne rit pec'hed ebet, pa 'z eo ho tever labourat da zul : rak
neuze e vezer dizammet eus al Lezenn a zifen labourat da
zul evel ma reer war ar pemdez. Awechou ez eo skler
awalc'h an dever hag e c'heller labourat hep goulenn netra
digant den. Pa vezer war var diwar-benn kement-se, ez eo
ret komz ouz an aotrou person evit goulenn dispans digan-
tan. Arabat koulskoude ankouât eun dra : memes ar re a
hell, gant eur rezon vat bennak pe gant dispans labourat da
zul, a dle mont an devez-se d'an oferenn. Daou zever a zo da
zul : chom hep labourat ha klevout an oferenn ; an dispanz
roet evit unan n'eo ket roet evit eun all.

Petra 'zo kaoz, V. B. K., ma kouez war hor bro, eur pen-
nad-ze, kement a zarvoudou a bep seurt, mar n'eo ket an
dispriz a reer, hirio muioc'h eget gwechall, eus lezenn ar
zul : chom hep labourat ha klevout an oferenn ; an dispans
eo, eun devez hag a dle beza implijet d'e enori ha d'e bedi.
Eul laeronsi eta eo a vez graet ouz Doue, pa reer eus an
devez-se eun devez labour hag a bec'hed. Ar zul a zo ivez
devez an ene, eun devez ma 'z eo ret d'ar gristenien entent
ouz buhez o eneo. C'houec'h devez a zo roet d'eoc'h gant
Doue evit ar pez a zell ouz ho korf ha traou ar bed-man. Im-
plijit ar zul da zantelât hoc'h ene keiz, d'e walc'hi dre ar
gofesion, mar d'eo saotret, d'e vaga dre ar gomunion, en
eur rei d'ezan sklerijenn ha nerz dre ar prezegennou a glevit
ha dre ar pedennou a rit, dreist-holl dre zakrifiz an ofe-
renn. N'eus netra, V. B. K., gwasoc'h eget al labour sul, da
laza, e kalon eur c'hristen, ar feiz, ar zonz eus eur vuhez all
ha doujanz an Aotrou Doue. Perak e weler breman, memes
en hor bro-ni ha memes war ar meaziou, dreist-holl e-kichen
ar c'heriou bras, tud ha n'o deus tamm relijion ebet, ha ne
ziskouezont mui e kredont en eur vuhez all ? Al labour o
deus int graet d'ar zul, hep rezon vat ebet, en deus o dis-
troet diouz lezenn Doue ha lazet tamm-ha-tamm ar feiz en
o ene. Ha sonjit mab, V. B. K., pa 'z eo lazet ar feiz, n'eus
esperans ebet mui a silvidigez.

KLASKIT MAT!...

Tri den : Yann, Loeiz, Jakez ha Paol, a ya d'ar foar gant
o merc'hed : Marta, Mari, Janed ha Katel.

Pep-hini anezo a bren eun nebeut binviou hag a bae pep
benveg kement hag an hanter eus niver ar binviou o deus
prenet.

Hogen Yann a bren 35 benveg muioc'h eget Marta ; Loeiz,
19 muioc'h eget Mari ; Jakez, 4 nebeutoc'h eget Janed ;
Paol, 26 nebeutoc'h eget Katel.

Ha petra en em gav ? Pep den en deus dispignet 80 lur
muioc'h eget e bried.

Lavarit d'in pe-hini eus ar merc'hed eo pried pep-hini eus
ar baotred.

YANN AR PAOTR MAT OC'H OBER JYMNASTIK...



1

O ! n'eo ket diaes !
Dont a ra gantan !



2

Hola ! Fallat
a ra an traou !



3

Gwasoc'h-gwaz !



4

Ha setu Yann d'an traon.
Echu an abadenn !

D'ar vugaligou kristen

Penaos e varvas tri grennard evit ar Feiz

Va bugaligou,

E miz C'houevrer e vez graet, gant an Iliz, eur gouel hag a zegas sonj d'eomp, pebez dudi !, e c'hell ivez ar vugale dont da veza sent.

YA, BETEK EUR BUGEL MEMES A GAV AN TU DA VEZA EUR SANT !

E-touez merzerien ar Japon a vervas evit ar feiz, d'ar 5 a C'houevrer 1597, e oa tri baotrig : Anton, trizek vloaz d'ezan, Tomaz hag en doa daouzek, ha Loeiz, dek hepken. O- zri 'oant dija gouestlet da sant Fransez a Asiz.

An Tadou eus an Urz kenta a respontent d'ezo an oferenn, a dlee skuilh o gwad evit ar relijion. An tri grennard a fel-las d'ezo mervel evelto : « *Ganeoc'h-hu, emezo, hon eus c'hoant da vont d'ar baradoz.* »

Evel ar verzerien brasoc'h, e voent merket gant eun houarn ruz. E-pad ma troc'hed d'ezo eun tamm eus ar skouarn gleiz, e oant leun a joa. E kêr Nagazaki e tleent mervel, d'ar 5 a viz C'houevrer.

Kerent Anton, paianed c'hoaz, a glaske gant o daerou distrei o mab diouz ar maro : « Gortoz da vihana, emezo, ma vi kosoc'h, ha bez truez ouz da gerent. »

Anton en em ziwiskas hag a lavaras d'ezo :

« *Kemerit va dilhad evit kaout sonj ac'hanoun ; rei a ran d'eoc'h ar pezh a zo d'in, met va ene a zo da Zoue.* »

Gouarnour Nagazaki, hag en em gawe e-kichen, en doa klevet. O welout na oa ket deut a-benn kerent Anton d'ober d'o mab plega, ez eas d'o sikour dre druez ouz ar paotrig : « *Me az kemero em zi hag a sello ac'hanout evel va mab ; komz a rin evidout d'an impalaer, hag ez po kargou uhel.* »

Respont a reas Anton :

« Daoust ha kemer a rez ac'hanoun evit unan kollet gantan e spered, o kredi e vije gwelloc'h ganin ar vuhez-man eget ar vuhez eternal ? N'em eus aon ebet rak ar maro, met va c'hoant eo mervel evit Jezuz-Krist marvet, ar c'henta, evidoun. »

Ar Gouarnour a lavaras neuze da Loeiz :

« Derc'hel a ran da vuhez etre va daouarn. Chom a ri beo, mar deus d'am servija. »

— Me a zo, eme Loeiz, o servija an Tad Per. Ne c'houlennan ket beva. Teurel a-gostez ar baradoz evit ar bed, a vije eun drokadeg fall.

Tomaz, hen, a skrivas d'e vamm (e dad a oa e-touez ar verzerien), diwall da rei e daou vreur bihan da sevel d'ar baianed, gant aon na zeufent d'ankounac'haat o feiz kristen.
EVEL-SE E SONJE HAG A E KOMZE AN TRI GRENNARD.

★★

D'ar 5 a viz C'houevrèr e voe rôet urz da vont etrezek an dachenn. Ar verzerien en em lakas daou-ha-daou, renket brao. Er penn kenta, laouen, an tri grennard o kana ar salm BENEDICTUS.

Pa welas ar verzerien ar c'hroaziou savet evito, e redjont war-du enno, prez d'ezo da gaout pep-hini e hini. Loeiz a glaske ivez e groaz teo ha pounner. Pa zigouezas dirazi, e taoulinas warni, e pokas d'ezi, hag en em astennas warni.

A-boan ma voe staget ar verzerien war o c'hroaziou hag ar re-man savet e nec'h, ma krogas an Tad Per da gana an *Te Deum*. En em glevet en doa gant an tri baotrig, o c'hroaz tostik d'e hini, en dije entonet ha kanet ganto ar salm *Laudate, pueri, Dominum*. Desket o doa a-raok ar salm-se, ha gant pebez plijadur ! Echu an *Te Deum*, kaer o doa ar vugale gortoz, an Tad ne groge ket da gana ar c'henta. Savet e oa a spered d'an Nenv, ha chom a rae war e groaz, difinv ha beuzet e Doue.

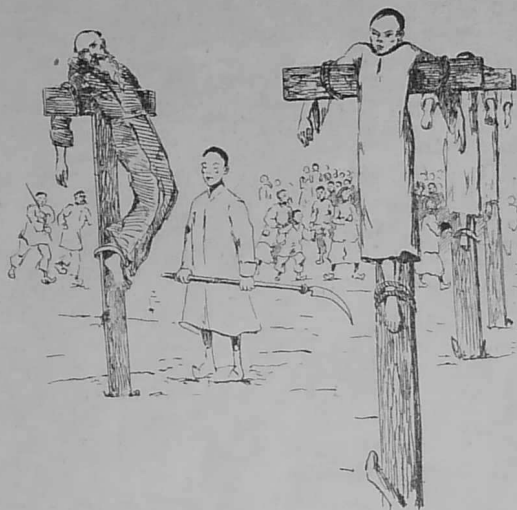
Anton, dispont, en em lakas, hen e-unan, da gana ar salm ; hag o zri, war-an-dro, d'hen adkemer, gant eur vouez henvel ouz hini an aelez... Daou Dad Jezuist a c'hellas tostaat ouz ar verzerien ; komz a rejont gant Loeiz, ar yaouanka, diwar-

benn eürusted ar baradoz. Heman a ganas hag a sailhas evel ar vugaligou, pa vezont er joa, ken a vranselle ar groaz. Ha derc'hel a rae da hopal, evel m'en dije eun nerz ha n'eo ket diouz an douar-man :

BARADOZ ! BARADOZ ! BARADOZ !

★★

Deut e oa an eur ziweza. An tri grennard a gomansas adarre da gana ; en-dro d'ezo trouz ebet, nemet kan ar ver-



zerien. Ar baianed ne oant ket evit kompren e c'helle tud kondaonet d'ar maro kana ha beza laouen, e-pad ma ne rae ar re a oa tro-war-dro nemet gouela ha krial-forz. Bep gwech ma reseve eur merzer taol ar maro, ar gristenien a lavare a bouez-penn : « Jezuz ! Mari ! »

Ar maro a viras ouz Anton da beurgana ar *Gloria* eus ar salm boulc'het gantan ; en Nenv en deus e beurechuet.

Loeiz, avat, a yeas gant ar salm betek ar penn, hag evel ne ouie mui petra kana, hen distrei ouz an Tad Per da

c'houlenn digantan peseurt kan kemer, rak fellout a rae d'ezan kuitaat an douar en eur veuli Doue. Pa voe o trei e benn, daou daol goaf a dreuzas d'ezan e galon. Ha pa sonjer na oa Loeiz kristen nemet abaoe dek miz hepken.

HER GWELOUT A RIT, AR VUGALE O-UNAN A C'HELL BEZA SENT.

Va bugaligou, ma teu lod eus re hoc'h oad da gemer ple-gou fall, sur a-walc'h e klaskint ho tistaga diouz ar vad, evel ma reas ar gouarnour ha paianed Japon d'ar verzerien bihan.

Sperejou diaoulek a glasko, hep mar, ho kounit, evit ober d'eoc'h koll ho furnez ganto. DALC'HIT MAT, ha lavarit gant krennarded ar Japon :

« ME A FELL D'IN MONT D'AR BARADOZ ! »



An dimezellig a zo oc'h ober eun dro gant he merc'hodenn. E-pelec'h eman ar verc'hodenn?

Kerzomp dre e roudou

Hon Tad santel ar Pab PI X a lavare gwechall : « Evit lakaat ar bed war e du, gwella pezh a zo da ober, n'eo ket sevel skoliou, kreski niver an ilizou hag ar veleien eo met kaout e pep parrez eun dibab kristenien krenv, start, divrall en o feiz hag entanet o c'halon gant ar youl da c'hounit eneo da Zoue. »

Karout a rafen rei d'eoc'h da anaout eur paotr yaouank ha n'en deus klasket nemet eun dra : beza muioc'h-mui da Zoue evit gounit eneo d'ezan. (1)

PIERRE POYET eo ano ar paotr yaouank-se. Ganet eo bet e Aix-sur-Vienne, tostik-tre da Limoges, d'an 23 a viz Mezeven 1887.

Ar c'hosa oa eus a nao grouadur. Badezet en e iliz-parrez, enni e raio e Bask kenta d'an 19 a viz Meurs 1898. Ez-yaouank n'eo ket gwall-grenv war e yec'hed. Ne vezo morse, met kalet eo ouz ar boan. Gellout a ra ober e genta studi e ti ar Frereed e Limoges.

Wardro e 14-16 vloaz, e feiz a deu da laoskaat eun tamm, e garantez da glouaraat e-kenver an Ao. Doue. Kaout a ra war e hent, a drugarez Doue, an Ao. Desgranges hag a zo hirio e kampr an Deputeed. Heman a gavo an tu da grenvaat e feiz ha da domma e galon.

Pierre Poyet a ya neuze, e miz Eost 1904, da Bariz, da genderc'hel e studi. Daou vloaz goude e wel o tigeri frank dirazan doriou ar skol vras a vez graet anezi e galleg « L'ECOLE NORMALE SUPERIEURE ».

Araok staga d'al labour adarre, e teu da ober eun ehan en eun atant o deus e dud e parrez « Saint Martin - Sainte Catherine » er C'hreuse.

Eno, bep mintin, e raio eun hanter eur vale evit mont d'an oferenn ha reseo e Zoue en e galon. Mèt n'eo ket a-walc'h, evel a levero, rei da Zoue eur pennadig eus hon amzer. Red

(1) Pierre Poyet, l'Apôtre de l'Ecole Normale Supérieure A. Bessière. (Editions Spes), 18 francs.

eo sonjal ennan e-doug an deiz penn-da-benn. « *P'hon devez bet an eurvad da zougen Jezuz, hon dever eo goulenn digantan ar c'hras d'e rei d'ar re-all.* » Setu ar pezh a c'hoantaio : boda a ra bugaligoù ar barrez da zeski d'ezo o c'hreansou, kana, heulia mat an oferenn. P'en devezo an Aotrou Person ezomm anezan, morse ne c'hino rei d'ezan an dourn evit ma vo kaeroc'h-kaera an ofisou, ha d'e heul e chacho d'an iliz meur a hini ha n'o dije ket panevetan lakaet marteze ken o zreid enni.

Setu hen breman e Skol Normal. Aman, en dachenn-man, e kavo labour vat da ober. Stank eo ar baotred yaouank, leun a spered hag a galon, hag a garfe da c'hounit, da zistrei ouz Doue. Toc'hor eo feiz darn anezo, darn zoken o deus he c'hollet.

Penaos o gounit, dont a-benn d'o rei da Zoue ? — *Dre en em santelaat e-unan muioc'h-mui.* Pedi a ra, tostaat a ra alies ouz sakramant « *ar pardon* » hag ouz sakramant « *ar garantez* ». Ne dremen dervez ebet hep diskenn eur pennadig e goueled e galon da welet ha da Zoue eo penn-kil-hatroad. Bep ar mare, pa vo aes d'ezan, e yelo da ober eur retred, rak ezomm hon eus, emezan, dalc'hmat d'en em gontvertisa, da lavaret eo, d'en em drei a-nevez ouz Jezuz.

Dre e zoareou hegarat ha karantezus ne zaleo ket da gaout levezon war e gamaladed : meur a hini anezo a anzav int dleourien d'ezan da veza hirio beleien pe relijiuzed. D'ezo e lavare :

« *Arabad eo d'eomp ankounac'haat hon eus eul labour vras da ober war an douar : karet an Ao. Doue eus a greiz hor c'halon.*

« *Daoust ha bez 'eman en en hor c'halon er plas a zo dleet d'ezan ?*

« *Gourc'hemenn a ra da bep-hini ac'hanomp beza sant. Ar pezh a zo talvoudek evidomp eo en em zantelaat, da lavaret eo, kemeret skouer diwar H. S. J. K., beza unanet striz gantan, e garet atao.* »

D'unan eus e gamaladed aet da zoudard e skriv :

« *Da alia start a ran da ober da bedennou diouz ar mintin ha diouz an noz e-harz da wele. Ret eo prezeg, n'eo ket hep-*

ken dre gomz, met ive dre skouer betek beza kavet diskiant gant ar re-all. Anez-se n'eo ket bras hor c'harantez evit H. S. Ra vezo da amzer soudard eur retred hir... »

« *Ar retred, na pebez kavaden vuzudus... N'eus ket par d'ar sioulder ha d'ar peoc'h a gaver en eur retred evit ober labour founnus e diabarz enomp.* »

Ne ehano ket keit ha ma vezo eur mouch buhez ennan da bedi ha da aspedi e gamaladed da ober eur retred pe ziou er bloaz.

Hen e-unan a ro skouer d'ezo. En unan anezo e klevo mouez an Ao. Doue ouz e c'hervel da veleg. En entremar e chom eur pennad, rak ne oar ket ervat da belec'h e fell da Zoue ez afe. Dibaba a ra pelloc'h Kompagnanez Jezuz. D'e 26 vloaz e varvo hep beza gallet pignat ouz an aoter...

Setu eun diverra disliv eus ar vad en deus graet Pierre Poyet e-pad an nebeudig amzer a dremenas war an douarman. Mar deus kement a baotred yaouank en deiz a hirio ha n'o deus ket a vez oc'h anzav o feiz hag o reiz a buhez diouti, PIERRE POYET eo a zo kiriek a gement-se, rak hen eo en deus taolet an had kenta en irvi.

Pep-hini ac'hanomp a c'hell ive, el lec'h m'eo lakaet gant Doue, gounit eneo da Zoue. En an' Doue, kerzomp dre roudou ar baotred yaouank santel-se. TREMEUR.

Fanchig hag ar baourez

« N'em boa neuze nemet 7 pe 8 vloaz. Eur baourez a zeuas da skei war an nor, ha va mamm da lavarout d'in mont da gas d'ez eun tamm bara. « *Doue da venniga holl dud an ti!* eme an hini goz, ha breman selaou, Fanchig, Daoust ha te a bed ervat? »

— *Ya, mamm a ra d'in bemdez lavarout va fedennou.*

Setu me nec'het, rak ne felle ket d'in lavarout gevier; sonjal a raen e meur a dra e-pad va fedennou.

« Klev, va mab, a lavaras ar baourez. Evit an tammig bara a roez d'in, me a zesko d'it eun doare da bedi ervat ha da veza fur a-hed da vuhez... P'en em lakañ war da zaoulin, gra mat sin ar groaz ha sonj eman Hor Salver aze dirazout e kraouig Betleem, war ar C'halvar, pe en e d'abernakl. Lavar d'ezan kement tra a zo ez kalon, kenkoulz da boan ha da blijadur. Lavar d'ezan kement tra a zeu ez spered. Va mabig, n'ez po ket atao da vamm ganit, met an Aotrou Doue a vo atao ez kichen. Ret eo en em gustumi da zigori d'ezan da galon, da c'houlenn digantan, ali ha da ziskleria d'ezan da ezommou. »

Fanchig, deut diwezatoc'h da veza beleg ha relijius, a lavare : « E gwirionez, setu aze ar gwir doare da bedi. Holl levriou ar bed n'o deus desket d'in netra muioc'h eget ar baourez koz-se. »

Keleier

EUR GOUEL BRAS E RUMENGOL.

En eul lizer skrivet d'an dud fidel eus e eskopti, an Aotrou Duparc, eskob Kemper, en deus diskleriet e vije e Rumengol, d'an 11 a viz Mezeven, eur goel bras evit lida an 75th bloavez ma voe kurunet Itron-Varia Rumengol.

Jubile 1908, evit ar 50th bloavez, a voe kaer-meurbet, emezan, met heman a vezo kaeroc'h c'hoaz. An Aotrounez Arc'heskibien hag Eskibien Pichon, de Durfort, Trehiou, Gourtay, o deus prometet o dije kemeret perz eman ha prezeg a raint d'ar birc'hined e brezoneg hag e galleg.

E Rumengol, d'an deiz-se, ar Vretoned a drugarekaio ar Werc'hez eus kement-all a c'hrasou o deus bet diganti.

Met ne sonjint ket hepken en amzer dremenet. An amzer vremen — hag an amzer-da-zont, — pegen tenval n'int ket, siouaz! Dre ar skoliou dizoue, ar c'hazetennou difeiz hag an dizurziou a bep seurt, ar spered dizoue a zo aet dija betek war ar meaziou, en tiegeziou kristen zoken; ar vuhez a zo kalet evit al labourerien; trouz a sav bemdez muioc'h-mui etre ar broiou.

Ya, tenval eo an amzer, ha poent-bras eo d'eomp en em erbedi ouz ar Werc'hez-Vari ha goulenn sikour diganti!

Ra vezo selaouet mouez an Aotrou 'n Eskob! Ra vezo niverus an dud e Rumengol d'ar 11 a Vezeven! Ra zeuio an Itron-Varia da skuilha warnomp holl grasou puilh ha niverus!

EUR MIRAK BRAS E NAPL, EN ITALI.

E Napl eo miret gwad eur sant hanvet sant Genver; ar gwad-se a zo pouloudennet, kaledet; bep bloaz, etre an 19 hag ar 26 a viz Gwengolo, e teu da deuzi ha da veza evel gwad fresk, met en eun doare ordinal ne ra evel-se nemet eur wech ar bloaz, e-pad ar sizun-se hepken.

Hogen, breman 'z eus eun nebeut sizunveziou, an hevelep mirakl a zo c'hoarvezet e-pad m' edo Pirc'hirined Frans — 2.000 anezo — o pedi e Iliz-Veur Napl.

Setu aze eur c'hras kaër evit hor c'henvroiz hag evit hor bro.

DEVERIOU AR C'HRISTEN

ANAVEZOUT AR SPERED SANTEL

Desket em eus a vihanik eo ar Spered Glan an trede Person eus an Drinded, e teu eus an Tad hag ivez eus ar Mab, ez eo Doue evel an Tad ha Doue evel ar Mab, e tlean E adori kerkoulz ha Doue an Tad ha Doue ar Mab, rak ne ra nemet en hevelep Doue ganto.

Hogen ret eo d'in teurel evez d'ar pezh am eus klevet alies, gouzout gwelloc'h petra eo ar Spered Glan ennañ e-unan hag e-keñver an dud.

Pa zeuas an Arc'hael Gabriel da lavarout d'ar Werc'hez Vari e oa dibabet gant Doue evit beza Mamm da Salver ar bed, nerz ar Spered Glan a baras warni hag a reas gant he gwad kaera eur c'horf, a lakaas er c'horf-se eun ene hag a unanas ar c'horf hag an ene-se gant eil Person an Drinded Santel.

Evel-se e teuas Mab Doue da veza den en hon touez dre c'hras ar Spered Santel.

Ar Spered Santel a ziskennas heñvel ouz teodou tan war an Ebestel, da sul ar Pantekost, evit ober d'eomp gouzout ervat ez eo eur Spered a Sklaerder a ziskouez d'eomp an hent mat, eur Spered a domnder a zev skorn hor c'halonou hag a c'houez enno tan ar garantez santel.

Ar Spered Glan a gomze gwechall dre genou ar Brofeted hag an Ebestel. Komz a ra c'hoaz bremañ ouz kalonou an dud, tra ma vez ar Brezegourien o komz ouz an diskouarn.

Ar Spered Santel a viz ouz an Iliz da fazia. He diwall a ra ouz hec'h enebourien. Harpet gant e c'hras, ne c'hell ket mont da goll. Na pa zeufe an holl Ugenoded, an holl gristenien fall, an ifern a-bez d'ober brezel outi, an Iliz, miret ha renet gant ar Spered Santel, a chomo bepred en he sav. Biken ne vo diskaret.

Ar Spered Glan a zesk d'eomp pegoulz ha penaos pedi, hag ar pezh a zo mat d'eomp goulenn en hor pedennou.

Ar Spered Santel a denera kalonou ar bec'herien, a ro d'ezo sklerijenn evit anavezout stad truezus o c'houstiañs, c'hoantaat sevel diouz ar fallentez ; rei a ra d'ezo hardisegez da gofes o fec'hejou, nerz da drei kein d'an droug ha d'ober ar vad.

Ar Spered Glan a zigor sperejou ar vugale da zeski al Lezenn gristen, a ro d'ar re yaouank sklerijenn da zibab o stad a vuhez, nerz d'he c'hemer, gras da ren enni eur vuhez santel.

Ar Spered Santel a ro, gant largentez, harp, peoc'h, bennoz d'an tiegeziou kristen a vez kempennet mat ha reizet hervez Doue.

Ar Spered Santel a ro d'eomp nerz da bellaat ar gwall soñjou, a damall d'eomp en hor c'houstiañs an droug a reomp, hon doug d'ober youl, bolontez an Aotrou Doue.

Ar Spered Glan a ziskenn ennomp gant e holl zonezonou e sakramant ar Gonfirmasion evit ober ganeomp kristenien nerzus, gwir soudarded da Zoue.

A ! mar soñfen ervat emañ templ ar Spered Santel, emañ Heñ o chom ennoun tra ma selaouan ouz e vouez ha ma sentan ouz e c'hras, e tiwallfen muioc'h da saotra va c'horf gant ar pec'hed ! trôet gant Gournadec'h.

Pedomp an eil evit egile

Setu aman an intansionou a zo bet digaset d'eomp er miz tremenet, ar re varo a zo bet goulennet pedennou evito, ha hanoïou hor madoberourien. Ni hor bezo sonj anezo en hon oferennou hag en hor pedennou, ha goulenn a reomp ivez digant hol lennerien pedi evito.

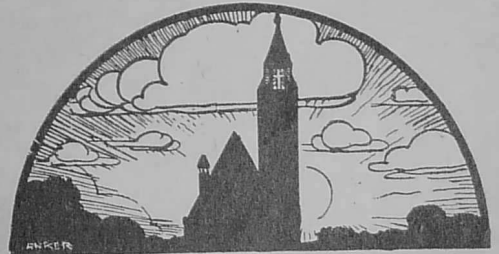
INTANSIONOU : Mision Eusa (1-18 Mezeven) ; eur retred e Porz-Loeiz (31 Mae - 4 Mezeven) ; eur retred er Brovidans, an Oriant (12-15 Mezeven) ; eur retred en enor d'ar Sakramant meulet ra vezo e Kerentrech, an Oriant (18-25 Mezeven) ; yec'hed eun den klanv ; eun operasion danjerus ; amzer-da-zont eun den yaouank.

HON ANAON : Jeanne Coroller, Guidel ; Marie-Yvonne Kerbérénés, Plouguin.

Hor madoberourien, ar re holl a skign ar gelaouenn-man pe o deus digaset d'ezhi koumanantchou a enor.

MIZ MEZEVEN 1933

Deiz	GOUELIOU	Induljansou
1 Y	Eizved ar Yaou-Bask. — D. E. Felix a Nikozi 1 U	I. L.
2 G	D. E. Ercolano a Biagale	
3 S	Vijil ar Pantekost	
4 S	Sul ar Pantekost	I. L.
5 L	Lun ar Pantekost	A. J.
6 M	Meur ar Pantekost	
7 M	PEVARE AMZER (daouzek deiziu). Eus an eizved	
8 Y	Eus an eizved	
9 G	PEVARE AMZER (daouzek deiziu). Eus an eizved	
10 S	PEVARE AMZER (daouzek deiziu). Eus an eizved	
11 S	Sul ar Dreinded	A.J.I.L.
12 L	S. Yann a S.-Fakond	I. L.
13 M	S. Anton a Badou 1 U	
14 M	S. Bazil E. D.	
15 Y	Eus an eizved	
16 G	Eus an eizved	
17 S	GOUEL BRAS AR SAKRAMANT	A.J.I.L.
18 S	Ar sul e eizved Gouel ar Sakramant	
19 L	Eus an eizved	
20 M	Eus an eizved	I. L.
21 M	Eus an eizved	
22 Y	Eizved Gouel Bras ar Sakramant	
23 G	GOUEL AR GALON-SAKR	A.J.I.L.
24 S	S. YANN-VADEZOUR	I. L.
25 S	Ar sul en eizved	
26 L	S. Yann ha S. Paol Mm.	
27 M	D. E. Benvenu a Gubbio 1 U	
28 M	S. Irene E. M.	
29 Y	S. PER HA S. PAOL, ebestel	A.J.I.L.
30 G	Eus eizved gouel ar Galon-Sakr	



Evit sevel
 Iliz-Veur Itron Varia an Teir Ave Maria
 kasit ho prof da :
 M. LE DIRECTEUR DU Propagateur des 3 Ave
 BLOIS (Loir-et-Cher) ; c/c 306.10, PARIS.

Un bulletin paroissial pour chaque paroisse

grâce aux combinaisons de «La Vie Chrétienne»

(Edition française et édition bretonne)

Combinaison A

Les adhérents de la combinaison A reçoivent :

1° — Pour un minimum de 100 exemplaires.

4 PAGES de texte paroissial (servant de couverture) et 16 PAGES de texte commun (FRANÇAIS, BRETON DE QUIMPER ou BRETON DE VANNES, SUIVANT LE DÉSIR DE CHAQUE ABONNÉ).

La page 1 de la couverture comporte un CLICHÉ-TITRE FOURNI PAR NOUS (nous envoyer photos, cartes postales, pour faire exécuter le dessin).

Le bulletin est livré PIQUÉ, ROGNÉ et est EXPÉDIÉ PAR LA POSTE à chaque abonné. — Le premier numéro est fourni largement en vue de la propagande, à raison de 1 exemplaire par famille. — Sauf avis contraire, nous corrigeons nous-même toutes les épreuves.

Abonnement : 8 fr. par an.

2° — Pour un minimum de 400 exemplaires.

8 PAGES de texte paroissial et 16 PAGES de texte commun. Les autres conditions sont les mêmes que pour le 1°.

Abonnement : 8 fr. par an.

Combinaison B

Nous livrons sans pagination les 16 pages intérieures de « La Vie Chrétienne » (édition française ou édition bretonne). — Cette combinaison permet au clergé paroissial de faire imprimer ou de photocopier lui-même sa partie spéciale.

Prix : les 50 exemplaires..... 9 fr. franco
— les 100 exemplaires..... 16 fr. franco

Le prix au cent sert de base pour toute quantité au-dessus de ce chiffre.

Envoi sur demande de tous renseignements complémentaires et de spécimens gratuits de bulletins paroissiaux.

Le Gérant : G. LE BAYON.